

ХУЛОСАИ
ШҶҶРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D.KOA – 033-И НАЗДИ
МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ ТАЪЛИМИИ «ДОНИШГОҶИ ДАВЛАТИИ
ХУЧАНД БА НОМИ АКАДЕМИК БОБОЧОН ҒАФУРОВ»
дар бораи диссертатсия оид ба дарёфти дараҷаи илмӣ
номзади илмҳои филологӣ, аз рӯи ихтисоси 10.02.20
Қаҳҳоров Шодимурод Рустамович

Парвандаи аттестатсионии № 013

Қарори Шӯрои диссертатсионӣ аз 13-уми октябри соли 2021-ум дар бораи ба шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон Қаҳҳоров Шодимурод Рустамович додани дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.02.20.

Диссертатсияи Қаҳҳоров Шодимурод Рустамович дар мавзӯи «Таҳлили луғавӣ-маъноии зарбулмасал ва мақол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ, аз рӯи ихтисоси 10.02.20 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ аз ҷониби Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA – 033-и назди МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» (735700, ш. Хучанд, гузаргоҳи Б. Мавлонбеков, 1) барои ҳимоя қабул карда шудааст.

Диссертант Қаҳҳоров Шодимурод Рустамович, соли таваллудаш 1985, зодаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2010 факултети забонҳои хориҷии МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров»-ро бо ихтисоси омӯзгори забони англисӣ хатм намудааст.

Аз соли 2010-ум дар муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №32-и ба номи Абдулғанӣ Эшонҷонови деҳаи Амондара, шаҳри Панҷакент ба ҳайси омӯзгори фанни забони англисӣ фаъолият мекунад.

Солҳои 2018-2021 унвонҷӯи кафедраи фонетика ва лексикологияи забони англисии МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» буда, кори диссертатсиониаширо дар кафедраи мазкур ба анҷом расонидааст.

Роҳбари илмӣ унвонҷӯ доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи фонетика ва лексикологияи забони англисии МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» Азимова Матлюба Нуриддиновна мебошад.

Муқарриси расмӣ: Ҷамшедов Парвонахон – доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи филологияи англисии Муассисаи таълимии олии байнидавлатии Федератсияи Русия ва Ҷумҳурии Тоҷикистон “Донишгоҳи славянии Русияву Тоҷикистон”.

Эгамназаров Ҳамза Ҳақназарович – номзади илмҳои филологӣ, дотсент, мудири кафедраи забонҳои хориҷии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон.

Муассисаи тақриздиҳанда – кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавии МДТ-и “Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ” мебошад. Дар тақризи пешниҳоднамудаи ин муассиса, ки бо имзоҳои раиси ҷаласа, и.в. мудири кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавӣ, номзади илмҳои филологӣ, дотсент Асламов Ҳикматулло Акбархонович, ташхисгар номзади илмҳои филологӣ, дотсенти ҳамин кафедра Маҳмадсолеҳи Маҳмадсодиқ ва котиби ҷаласа муаллими калон Тоҷиева Фурӯғ Рустамбоевна расидааст, диссертатсия мусбат арзёбӣ гардидааст.

Баррасии вижаҳои луғавию маъноии зарбулмасал ва мақол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ дар заминаи қиёс дар радифи мавзӯҳои навину баррасинагардидаи забоншиносии муқоисавӣ ба шумор меояд. Дар диссертатсия мавзӯи зикршудаи пажӯҳиши илмӣ мутобиқ ба талабот таҳлилу баррасӣ гардидааст. Муҳаққиқ моҳияти мавзӯ, вазифаҳои таҳқиқот ва масъалаҳои матраҳшударо дуруст дарк намуда, дар асоси усулу методҳои лингвистӣ омӯзиш ва баррасии онро ба таври илмӣ арзёбӣ кардааст.

Диссертатсия аз феҳристи ихтисораҳо, муқаддима, се боб ва ҳашт фасл, понздаҳ зерфасл, хулоса, феҳристи осори таҳқиқӣ ва феҳристи интишороти илмӣ муаллиф иборат буда, мазмун ва муҳтавои пажӯҳиш дар ҳаҷми 174 саҳифаи ҷопи компютерӣ манзур мегардад.

Диссертатсияи Қаҳҳоров Шодимурод Рустамович «Таҳлили луғавӣ-маъноии зарбулмасал ва мақол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» таҳқиқоти анҷомёфта буда, тибқи талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таълиф гардидааст ва муаллифи он барои гирифтани дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ, аз рӯи ихтисоси 10.02.20 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ арзанда мебошад.

Дар қисмати татбиқи натиҷаҳои таҳқиқот 10 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 6 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи МД-и “КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон” ҷой дода шудаанд, ки ҳамагӣ фарогири мавзӯ ва муҳтавои асосии диссертатсия мебошанд.

Мақолаҳои, ки аз рӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ ба нашр расидаанд:

а) мақолаҳо дар маҷаллаҳои, ки аз ҷониби МД-и “КОА-и назди Президенти ҶТ” тавсия шудаанд:

[1-М]. Қаҳҳоров Ш.Р. Хусусиятҳои зарбулмасал ва мақолҳои забони англисӣ ва тарҷумаи онҳо ба забонҳои дигар / Ш.Р. Қаҳҳоров // Паёми

Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе: Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷума, 2019. – №1 – С. 124-129.

[2-М]. Қаҳҳоров Ш.Р. Хусусиятҳои сарфӣи зарбулмасал ва мақолҳои забони англисӣ / Ш.Р. Қаҳҳоров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе: Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷума, 2019. – №8 – С. 61-66.

[3-М]. Қаҳҳоров Ш.Р. Эквивалентность и неэквивалентность пословиц и поговорок в таджикском и английском языках / Ш.Р. Қаҳҳоров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе: Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷума, 2020. – №1 – С. 139-146. (бо заб. рус.).

[4-М]. Қаҳҳоров Ш.Р. Хусусиятҳои наҳвии зарбулмасал ва мақолҳои забони англисӣ / Ш.Р. Қаҳҳоров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе: Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷума, 2020. – №6 – С. 78-84.

[5-М]. Қаҳҳоров Ш.Р. Таҳлили воҳидҳои соматикӣ дар таркиби зарбулмасал ва мақолҳои забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ ва роҳи усулҳои тарҷумаи онҳо / Ш.Р. Қаҳҳоров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе: Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷума, 2021. – №1 – С. 79-84.

[6-М]. Қаҳҳоров Ш.Р. Стилистические приёмы контраста в таджикских и английских пословицах / Ш.Р. Қаҳҳоров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе: Маркази таъбу нашр, баргардон ва тарҷума, 2021. – №2 – С. 88-94. (бо заб. рус.).

б) мақолаҳо дар дигар маҷаллаю маҷмӯаҳои илмӣ:

[7-М]. Қаҳҳоров Ш.Р. Нақши зарбулмасал ва мақол дар эҷодиёти адабони тоҷик ва роҳи усулҳои таҳвили онҳо ба забони англисӣ / Ш.Р. Қаҳҳоров // Паёми Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ш. Панҷакент Силсила: илмҳои филологӣ. - Панҷакент, 2020. – №2 – С. 77-93.

[8-М]. Қаҳҳоров Ш.Р. Типы поговорок с константной зависимостью компонентов / Ш.Р. Қаҳҳоров // Паёми Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ш. Панҷакент. Бахши илмҳои филологӣ. - Панҷакент, 2021. – №2 – С. 125-146. (бо заб. рус.).

[9-М]. Қаҳҳоров Ш.Р. Таснифи мавзӯӣ ва этимологии зарбулмасал ва мақолҳои тоҷикӣ ва англисӣ / Ш.Р. Қаҳҳоров // Паёми Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ш. Панҷакент. Бахши илмҳои филологӣ. - Панҷакент, 2021. – №3 – С. 79-91.

[10-М]. Қаҳҳоров Ш.Р. Вобастагии чузъҳо дар зарбулмасал ва мақолҳои тоҷикӣ ва англисӣ / Ш.Р. Қаҳҳоров // Паёми Донишкадаи

омӯзгории Тоҷикистон дар ш. Панҷакент. Бахши илмҳои филологӣ. - Панҷакент, 2021. – №4 – С. 83-98.

Ба автореферати диссертатсия тақризи зерин ворид шудаанд:

1. Тақризи ба автореферати диссертатсияи Қаҳҳоров Шодимурод Рустамович аз ҷониби доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи назарияи таърихи адабиёти Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни Муллоев Абдусаммад ирсол шудааст, ки дар он таҳқиқоти муаллиф кори илмии баанҷомрасида зикр гардида, ишора шудааст, ки ҷанбаи илмӣ, забон ва баёни муаллиф хуб аст, вале баъзе норасоии имлоиву техника ба назар расид, ки ислоҳи минбаъдаи онҳо мувофиқи мақсад мебуд.

2. Тақризи ба автореферати диссертатсияи Қаҳҳоров Шодимурод Рустамович аз тарафи доктори илмҳои филологӣ, директори Пажӯҳишгоҳи раванҷҳои сиёсӣ, дипломатия ва ҷаҳонишавии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Мухторов Зайнидин Мухторович навишта шуда, муқарризи баробари муваффақият баъзе камбудии зеринро зикр кардааст:

а) Таснифот ва тақсимбандии фаслҳо дар бобҳои ҷудогона дар шакли гуногун ва аз ҳам фарқкунанда оварда шудааст, ки яқсон кардани ин тақсимбандӣ ва таснифот аз ҷумлаи талаботи нигоришоти илмӣ буда, риояи он ба манфиати кор хоҳад буд.

б) Дар муқаддима муҳаққиқ ба таҳқиқоти олимони гуногуни ватанӣ ва хориҷи кишвар ишора намуда, аз арзишҳои илмии он пажӯҳишҳо таъкид наояд ҳам, дар фаслу бобҳои диссертатсия ба манбаъҳо ва таҳқиқоти илмӣ камтар тавачҷуҳ кардааст.

в) Муҳаққиқ дар мавридҳои муайян андешаҳои худро бо далелу мисолҳои ҷолиб аз асари мавриди таҳқиқ меорад, вале дар ҳолатҳои ҷудогона мисолҳо оварда нашудаанд ва гоҳо мисолҳои овардашуда нокифоя ба назар мерасанд.

г) Дар саҳифаҳои ҷудогонаи автореферати диссертатсия ғалатҳои имлоӣ (саҳ.: 5, 9, 13, 16, 19) ва техникаӣ (4, 6, 10, 14, 18, 21) ба назар мерасанд.

3. Дар тақризи ба фишурдаи рисола аз ҷониби номзоди илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи матбуоти Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Қутбиддин Мухторӣ навишташуда омадааст, ки кор ҷавобгӯи талаботи КОА ҶТ аст, вале бо вучуди муваффақияту дастовардҳо дар автореферати диссертатсияи Қаҳҳоров Шодимурод Рустамович баъзе норасоӣҳо низ ба назар расиданд. Аз ҷумла:

а) Дар фишурдаи рисола баъзе хатоҳои техникаиву услубӣ роҳ ёфтаанд, аз ҷумла Доништан – тавоништан аст (аломати тире байни муфтадову хабар ин ҷо саҳеҳ нест);

б) Андешаҳо дар мавриди маъно ва мантиқи баъзе зарбулмасалу мақолҳо баҳс ва муҳокимарониҳои бештарро талаб мекунанд, аз ҷумла дар мавриди зарбулмасали "Доништан тавоништан аст". Муаллиф онро танҳо ба маъноӣ муқоиса медонад, ҳол он ки муҳокима ва хулоса низ ҷой дорад.

4. Тақриз ба автореферати диссертатсия аз тарафи номзади илмҳои филологӣ, мудирӣ кафедраи забон ва адабиёти тоҷикӣ ДОТ дар шаҳри Панҷакент Ғаффоров Мизроб Ҷалилович навишта шудааст, ки дар он пажӯҳиши унвонҷӯ кори илмӣ анҷомёфта арзёбӣ гардида, ба он баҳои мусбат дода шудааст. Муқарриз қайд мекунад, ки сарфи назар аз ҳама муваффақият ва дастовардҳо дар автореферати диссертатсия баъзе ғалатҳои техникӣ содир шудаанд. Албатта, нуқсонҳои дар боло номбаршуда ислоҳпазир буда, арзиши ҳақиқии корро коста намесозанд.

Муқарризони ғайрирасмӣ аҳамияти зиёди назариявӣ амалӣ доштани пажӯҳиширо таъкид карда, баробари он баъзе нуқсонҳои ҷузъиро ишора кардаанд ва баҳри болоравии сатҳи пажӯҳиш пешниҳодҳои мушаххас намудаанд.

Муқарризони расмӣ ва ғайрирасмӣ мутахассисони намоёни соҳаи забоншиносӣ ба шумор омада, дар ин самти таҳқиқот асару мақолоти фаровоне ба таъби расонидаанд, ки мазмуну муҳтавои пажӯҳиши илмӣ эшон ба мундариҷаи диссертатсияи баррасишаванда иртибот доранд.

Муассисаи тақриздиханда яке аз марказҳои бонуфузи ҷумҳурӣ ба шумор омада, мутахассисони он дар таҳқиқи масоили муҳталифи забоншиносӣ ва таълиму тадриси масъалаҳои муҳтавои муҳими он, махсусан забоншиносии муқоисавӣ, бевосита машғуланд.

Шӯрои диссертатсионӣ таъкид менамояд, ки унвонҷӯ дар диссертатсия вижагиҳои луғавӣ маъноӣ зарбулмасал ва мақол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ ба таври назаррас таҳлилу қиёс намуда, умумияту фарқи онҳоро мушаххас нишон додааст. Муаллифи диссертатсия масъалаҳои заруриро ба бобу фаслҳо ҷудо намуда, қўшидааст тақомули хусусият ва вижагиҳои хоси ин воҳидҳои забонро ба риштаи таҳқиқ кашад.

Мусаллам аст, ки бо вучуди мавҷуд будани тафовут дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ намунаҳои монандӣ низ ба назар мерасанд ва бо усули қиёс муайян кардани чунин аснод яке аз вазифаҳои муҳаққиқ махсуб меёбад ва ӯ аз ӯҳдаи ин кор ба хубӣ баромадааст. Ба муаллифи рисола муяссар гардидааст, ки ҷанбаҳои муҳталифи зарбулмасал ва мақолҳои тоҷикӣ ва англисиро ба маърази қиёс гирифта, вижагиҳои лингвистии онҳоро муқаррар созад.

Аҳамияти назариявӣ таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки дар кор хусусиятҳои луғавӣ, маъноӣ, муродифӣ, гунанокӣ ва антонимии

зарбулмасал ва мақол мавриди тасниф, таҳлил ва муқоиса қарор гирифтаанд. Гузашта аз ин, пажӯҳиш масъалаҳои хусусиятҳои тарҷумавии З/М-ро баррасӣ менамояд, ки метавонад омили заминаи зарурии назариявӣ ва прагматикӣ гардад.

Аҳамияти амалии таҳқиқот. Арзиши амалии диссертатсияи мазкур дар он ифода меёбад, ки мавод ва хулосаҳои онро дар амалияи таълими забонҳои хориҷӣ дар донишгоҳҳо, дар кафедраҳои лексикология, семасиология, бахшҳои махсус оид ба омӯзиши муқоисавӣ-типологии забонҳои гуногун, инчунин дар амалияи тарҷума, таҳияи луғатҳо, барномаҳо, китобҳои дарсӣ, дар маҷмӯъ барои рушди минбаъдаи масъалаҳои мубрами З/М метавон истифода намуд.

Аз муҳтавои диссертатсия бармеояд, ки нахустбоби рисола **“Асосҳои назариявии мувофиқати зарбулмасал ва мақол”** унвон гирифта, фарогири 4 фасл ва ду зерфасл аст. Дар фасли аввал зарбулмасал ва мақол шарҳу тавзеҳ ёфта, хусусиятҳои асосии фарқкунандаи онҳо тавсиф карда мешаванд. Дар робита бо ин ба масъалаи сарчашмаҳои пайдоиши зарбулмасал ва мақол тавачҷуҳи зиёд зоҳир карда мешавад. Сарчашмаҳои асосии пайдоиши З/М-ҳои забони англисиро чунин қайд кардан мумкин аст: **фолклор, адабӣ, китобҳои муқаддас (Тавроту Инҷил), иқтибос ва инчунин асарҳои Шекспир.** Дар фасли сеюм роҷеъ ба муболиғаи суханпардозӣ, воситаҳои муассири сухан дар таркиби зарбулмасал ва мақол ва мучазбаёнию саҳеҳии вожаҳои таркиби зарбулмасал ва мақол сухан рафта, намунаҳои мухталифи онҳо мавриди таҳлил қарор гирифтаанд.

Боби дуюми диссертатсия “Таҳлили таркиби луғавии зарбулмасал ва мақолҳои тоҷикӣ ва англисӣ” номгузорӣ шуда, аз ду фасл ва даҳ зерфасл иборат буда, вожаҳои калидии З/М-ҳои тоҷикӣ ва англисӣ мавриди тасниф ва таҳлил қарор гирифтаанд. Фасли якум ба вожаҳои ифодагари моддиёт бахшида шуда, фарогири калимаҳои мебошанд, ки объектҳои мушаххасро дар соҳаҳои гуногуни фаъолияти инсон ифода мекунанд. Дар илми забоншиносӣ маънои моддӣ (объективӣ) мафҳуми васеъ дошта, ҳам ба исмҳои ҷондор ва ҳам ба бечон мутааллиқ мебошад. Дар фасли дуюми боби мазкур сухан дар бораи вожаҳои ғайримоддӣ меравад.

Боби сеюми диссертатсия зери унвони “Хусусиятҳои вазифавӣ-маъноии зарбулмасал ва мақол дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ” аз се фасл иборат буда, ба таҳқиқи хусусиятҳои муродифӣ, гунанокӣ ва ҳамчунин антонимии З/М бахшида шудааст.

Дар диссертатсия зарбулмасал ва мақолҳои тоҷикӣ ва англисӣ вобаста ба мазмунашон ва аз лиҳози хусусиятҳои вазифавиашон ба навъҳои зерин тасниф карда шудаанд: зарбулмасал ва мақолҳои асли,

зарбулмасалҳои огоҳкунанда, зарбулмасалҳои аломат, зарбулмасалҳои қаблан огоҳкунанда, зарбулмасалҳои ташреҳӣ, зарбулмасалҳои аналогия, зарбулмасалҳои муқаррарӣ.

Дар фасли якуми боби мазкур сухан дар бораи муродиф, гунанокӣ ва тағйирёбии матни зарбулмасал ва мақол меравад. Зимни истифодаи зарбулмасал ва мақол дар нутқ гоҳо онҳо ба тағйироти луғавӣ, синтаксисӣ ва фонетикӣ дучор мегарданд ва вобаста ба ин хусусиятҳои онҳо ба чунин гурӯҳҳо ҷудо карда шуданд: луғавӣ; грамматикӣ; сохторӣ; зарбулмасалҳои муҳаффаф.

Дар фасли ниҳоми боби мазкур бештари ҷанбаҳои антоним, ба мисли антонимҳои гуногунреша, парофонҳо, квазиконверсивҳо, конверсивҳо, антонимҳои шуморавӣ, грамматикӣ, феълӣ, замонӣ, зарфӣ, ҷонишинӣ, дараҷаҳои сифат ва амсоли инҳо, ки аз барҷастатарин намунаҳои антоним дар таркиби З/М мебошанд, дар диссертатсияи мавриди назар мавриди омӯзиш ва таҳлил қарор гирифтаанд.

Натиҷаи таҳқиқ. Муайян карда шуд, ки З/М-ҳои забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ фарогири тамоми ҷанбаҳои ҳаёти инсон мебошанд. Дар забони тоҷикӣ онро «масал», «матал», «андарз», «ҳикмат», «тамсил» «афсона», «зарбулмасал», «қавли бузургон, азизон, мардум, гузаштагон» ва ғ. низ меноманд. Дар забони англисӣ бошад, бисёр вожаҳои гуногун: «a saw», «a byword», «an adage», «a parable», «an enigma», «a nayword», «a watchword», «a prophecy» ва ғ. бар ивази мафҳуми зарбулмасал истифода мешаванд.

Дар зарбулмасалҳои тоҷикӣ ва англисӣ намунаҳои мухталифи санъати сухан, ҳамаи воситаҳои баён, ки васеъ истифода мешаванд, мавқеъ ва мақоми арзандаю ҷолиби диққатро доранд. Чунин воситаҳои баён ташбеҳ - comparison, тавсиф - epithet, метафора - metaphor, муболиға - hyperbole, киноя - irony, параллелизм - parallelism, антитеза - antithesis, синекдоха - synecdoche. ва ғ. таъсири сухан, ҳусни баён, таровати нутқро афзуда, дар қолабҳои мучаз андешаҳои зиёдро ифода мекунанд.

Ҳангоми омӯзиши хусусиятҳои антонимии таркиби З/М-и тоҷикӣ ва англисӣ чунин вижагиҳои хоси антонимии З/М муайян карда шуданд:

антоним метавонад аз решаҳои мухталиф иборат бошад;

таркибҳои гуногун - маъноӣ, грамматикӣ, услубӣ ва таркибҳои омехта метавонанд ба ҳам зид бошанд;

чунин антонимҳои калимасоз - зиддиятҳои калимаҳои сохта, антонимҳои мунъакис, зиддиятҳои якреша, зиддиятҳои вандӣ, зиддиятҳои омонимӣ, зиддиятҳои феълҳои мусбат ва манфӣ мушоҳида мешаванд;

воҳидҳои луғавӣ - парофонҳо, конверсивҳо, квазиконверсивҳо, ки маъноӣ антонимӣ доранд, муайян карда шуданд;

вожаҳои таркиби З/М аз рӯи маъноӣ грамматикӣ - зиддиятҳои муродифӣ, шумораҳо; грамматикӣ - тибқи замон, тарз, адад, чинс, дараҷаҳои сифат, зарф, ҷонишин, пешояндҳо, пайвандакҳо метавонанд зид бошанд

Саҳми шахсии довталаб дар он ифода мегардад, ки аввалин маротиба даврони мушаххаси гардиши миқдори бисёри зарбулмасал ва мақол дар ҳар ду забон мавриди пажӯҳиш қарор гирифта, вижагиҳои умумӣ ва фарқкунандаи онҳо дар ин забонҳо нишон дода шудаанд. Инчунин дарёфти дараҷаи илмӣ ба сатҳи наवгонии илмии таҳқиқоти диссертатсионӣ, мақолаҳои илмӣ, маърузаҳо дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ асоснок карда мешавад. Бори аввал таҳлили омории вожаҳои калидии таркиби зарбулмасал ва мақол дар муқоиса бо забони англисӣ гузаронида шуда, хусусиятҳои муродифӣ, гунаҳои ва антонимии ин воҳидҳои забон ба риштаи қиёсу муқоиса кашида шуданд.

Муаллифи диссертатсия дар заминаи нуктаҳои мазкур 10 мақолаи илмӣ ба таъб расонида, дар конференсияҳои гуногунсатҳ суханронӣ кардааст.

Чаласаи Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA – 033-и назди МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Б. Гафуров» аз 13.10.2021 дар бораи ба Қаҳҳоров Шодимурод Рустамович додани дараҷаи номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисос қарор қабул кард.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар Шӯрои диссертатсионӣ аз шумораи умумии 16 нафар аъзои Шӯрои диссертатсионӣ 13 нафар иштирок доштанд, ки аз ин 5 нафар аз рӯи ихтисоси 10.02.20 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ мебошанд.

Натиҷаи овоздиҳӣ:

Тарафдор - «13» нафар, Зид - «нест», Варақай беъътибор - «нест».

Раиси Шӯрои диссертатсионӣ:

доктори илмҳои филологӣ,

профессор

Котиби илмӣ Шӯрои диссертатсионӣ:

номзади илмҳои филологӣ, дотсент

13-уми октябри соли 2021

Матлубаи Мирзоюнус

Шарипова М. З.